

Beskæftigelsesstrategi 2006 Københavns Kommunes Beskæftigelsesindsats

3. oktober 2005
Dok.nr.:1673312
Sags.nr.:277094
KFR

Baggrund

I 2006 bliver Københavns Kommunes beskæftigelsesindsats udfordret betydeligt i form af nye krav og udfordringer. Udover hovedudfordringen med at omstille beskæftigelsesindsatsen til en ny forvaltningsstruktur og kravene til etableringen af de nye fælles jobcentre er der også store udfordringer forbundet med initiativerne i en politisk aftale indgået af et flertal mellem Regeringen, Dansk Folkeparti og Socialdemokraterne: "En ny chance til alle".

Den politiske aftale indebærer først og fremmest, at den kommunale aktiveringsforpligtelse øges, idet målgruppen af kontanthjælpsmodtagere med problemer udover ledighed, som ikke tidligere har haft ret og pligt til gentagne tilbud, nu vil få det. Dertil kommer et skærpet krav til kommunerne om et øget samarbejde med det ordinære uddannelsessystem, idet alle unge under 25 år uden kompetencegivende uddannelse skal hjælpes i ordinær uddannelse. Endelig indebærer aftalen, at der laves væsentlige ændringer i den statslige refusion i forbindelse med aktive og passive kontanthjælpssager.

Med udgangspunkt i den politiske aftale og ny struktur er det derfor nødvendigt at reformulere strategien for beskæftigelsesindsatsen i 2006. Dette sker på baggrund af den nuværende strategi for beskæftigelsesindsatsen, der er baseret på en række principper der blev formuleret i 2002, hvor den organisatoriske omlægning af indsatsen til det nuværende KKB fandt sted. Strategien er siden blevet udbygget, og indbefatter i dag, at følgende målgrupper og indsatsområder er særligt prioriterede i indsatsen;

- en styrkelse af den virksomhedsrettede indsats
- et øget fokus på indsatsen i forhold til arbejdsmarkedets behov
- et styrket fokus på jobsøgning og opfølgning
- fortsat fokus på brugen af andre aktører i indsatsen
- videreførelse af den tidlige indsats for unge
- en øget rummelighed overfor etniske minoriteter

Dette er stadig vigtige strategiske fokusområder, men med udgangspunkt i udsigten til de nye rammer for beskæftigelsesindsatsen i 2006 har der i KKB været diskussioner af, hvilke faglige tilpasninger af indsatsen der bør ske for at imødekomme de nye udfordringer.

Processen har resulteret i en række konkrete forslag til tilpasning af indsatsen i 2006 med øget fokus på:

- Et udvidet samarbejde med virksomhederne mhp. at få de ledige med problemer udover ledighed ud i forløb på virksomhederne.
- Et øget samarbejde med uddannelsesinstitutioner om udslusning af borgere til ordinær uddannelse.
- En øget rummelighed i beskæftigelsesindsatsen overfor ledige med problemer udover ledighed.

Nye rammer for beskæftigelsesindsatsen - Strategi 2006

I forbindelse med strukturreformen sker der en organisatorisk omlægning af beskæftigelsesindsatsen, der for det første indebærer en fusion med det statslige arbejdsformidlingssystem og for det andet medfører, at kommunens beskæftigelsesindsats får berøring med nye målgrupper og skal servicere arbejdsmarkedet fra nye vinkler. Desuden står kommunen overfor en række udfordringer i forhold til organiseringen og implementeringen af de nye jobcentre.

Den politiske aftale "En ny chance til alle" forventes i efteråret omsat til konkrete lovændringer på beskæftigelsesområdet. Aftalen indeholder en lang række initiativer, der alle har det overordnede formål at styrke integrationen af flygtninge og indvandrere samt mere generelt at bringe flere personer fra offentlig forsørgelse til beskæftigelse. Med aftalen forventes det, at kommunen tilføres midler mhp. at leve op til regeringens mål ifm. "En ny chance til alle".

"En ny chance til alle" vil i hovedtræk medføre følgende nye initiativer i forhold til beskæftigelsesområdet:

Øget samarbejdspligt med det ordinære uddannelsessystem

- a) Alle unge kontanthjælpsmodtagere, der ikke har en kompetencegivende uddannelse og som kun har ledighed som problem, skal have pligt til at påbegynde en kompetencegivende uddannelse. Kommunen skal derfor fremover stoppe kontanthjælpen hvis den unge ikke efter en ikke nærmere angivet periode på kontanthjælp/i beskæftigelsestilbud søger ind og påbegynder en relevant uddannelse.

Konsekvenserne af den nye politiske aftale er bl.a. at kravet om øget samarbejde med det ordinære uddannelsessystem medfører, at der skal ske en tilpasning af de eksisterende tilbud i beskæftigelsesindsatsen samt bruges ressourcer til at opbygge et forpligtende samarbejde med uddannelsesinstitutionerne.

I mange år har det primære fokus med aktivering været at få kontanthjælpsmodtagerne direkte ud på arbejdsmarkedet. Fokus har således været på at målrette beskæftigelsesindsatsen til ordinære jobs og de forskellige samarbejdsrelationer, som KKB har indgået i, har således

primært været i forhold til virksomhederne på det københavnske arbejdsmarked.

Med reformen "Flere i Arbejde" fra juli 2003 blev der dog indført den regel, at unge kontanthjælpsmodtagere under 25 år, der ikke havde kompetencegivende uddannelse, skulle have et beskæftigelsestilbud der indeholdt uddannelse. Af den grund tilbyder flere af beskæftigelsescentrene i dag en uddannelsesforberedende indsats og der bliver også udsluset en del kontanthjælpsmodtagere til det ordinære uddannelsessystem.

Der kan peges på en række initiativer, hvor indsatsen kan udvikles fremover:

- Alle unge kontanthjælpsmodtagere uden kompetencegivende uddannelse skal udsluses til uddannelse fra kontanthjælpen. Antallet af tilbud i KKB øges mhp. målrettet udslusning af borgerne til uddannelsesområdet.
- Forløbene i KKB er ikke meritgivende i forhold til uddannelsessystemet. Der skal arbejdes på, at opkvalificeringsforløb i KKB kan give realkompetencer, som de ledige kan bruge direkte videre i uddannelsessystemet samt et styrket samspil mellem tilbudene i beskæftigelsesindsatsen og de ordinære uddannelsesforløb.

Øget kommunal aktiveringsforpligtelse

- b) Alle kontanthjælpsmodtagere skal fremover løbende have aktive beskæftigelsestilbud af kommunen. Det betyder, at målgruppernes ret og pligt til gentagne tilbud udvides, så det også gælder personer over 30 år med problemer udover ledighed. Dermed får alle kontanthjælpsmodtagere ret og pligt til et nyt tilbud efter det første tilbud, hver gang personen har modtaget passiv hjælp i en sammenhængende periode på 12 mdr.

Den udvidede kommunale aktiveringsforpligtelse vil dog først træde i kraft 1. juli 2008. Forinden indføres en særlig indsats, hvor alle kontanthjælpsmodtagere der ikke har modtaget et aktivt tilbud eller et revalideringstilbud indenfor det seneste år, skal have et aktivt tilbud (gælder fra 1. juli 2006 til 1. juli 2008).

Konsekvenserne af en øget kommunal aktiveringsforpligtelse for personer over 30 år med problemer udover ledighed er, at der skal flere ressourcer til afklaring samt, at der skal ske en tilpasning af den eksisterende tilbudsvifte til en svagere målgruppe.

Der kan peges på tre initiativer der fremmer gruppens vej mod arbejdsmarkedet:

- Der skal være ressourcer til at gennemgå borgernes sag regelmæssigt og afholde samtaler med borgerne, hvorved afklaring og visitation til tilbud kan finde sted.

- Tilbudene i beskæftigelsesindsatsen skal gøres bredere, så de kan rumme de ledige med problemer udover ledighed. Dette samtidig med at effekterne af tilbudene for de nuværende målgrupper i indsatsen opretholdes, så det samlede flow igennem systemet øges og de samlede enhedsomkostninger ikke øges.
- En del af målgruppen vurderes som værende for svage til at kunne deltage i de eksisterende tilbud. Der skal derfor igangsættes en række initiativer mhp. at øge rummeligheden i tilbudene.

Ændring i statslige refusionstakster

- c) Staten giver refusion på de kommunale udgifter til personer der er på kontanthjælp, hvad enten der er tale om hjælp til personer der er passive eller til personer der deltager i aktive tilbud. I dag er den statslige refusion på kontanthjælp ens for både aktiv og passiv hjælp, og udgør en takst på 50%. Fremover vil de statslige refusionstakster blive ændret således, at kommunen kun kan få refunderet 35% af udgifterne til passiv kontanthjælp og 65% af udgifterne til aktiv kontanthjælp.

Konsekvenser af ændringerne i refusionstaksterne vil betyde, at kommunen vil modtage ca. 33.000 kr. mere i statsrefusion for en person på forsørgelsesydelsen for en person i aktivering frem for en person på passiv forsørgelse. Hvis en kommune kan etablere en helårsaktiveringsplads for en nettoudgift på under 33.000 kr. vil kommunen således få en direkte økonomisk gevinst heraf. Bruttoudgifterne vil variere alt efter om kommunen overskrider refusionsloftet. Dvs. det loft der bestemmer om kommunen kan tage refusion hjem på udgifter til beskæftigelsestilbud.

Tilpasning af beskæftigelsesindsatsen 2006 til de nye rammer

De nye politiske initiativer udfordrer i samspil med budgetforslag 2006 og ny struktur den måde, hvorpå den nuværende beskæftigelsesindsats er organiseret. Ligeledes gør de overordnede kriterier for udviklingen af beskæftigelsesindsatsen: Volumen øges, omkostningerne sænkes, håndteringen af nye målgrupper der skal opkvalificeres, og at udslusningen til arbejdsmarkedet fastholdes.

Det er især på to områder, at beskæftigelsesstrategien 2006 skal tilpasses de nye rammer:

- Et udvidet samarbejde med virksomhederne mhp. at få de ledige med problemer udover ledighed ud i forløb på virksomhederne.
- Et øget samarbejde med uddannelsesinstitutioner om udslusning af de ledige til ordinær uddannelse.

Virksomhedsindsatsen

I forlængelse af den hidtidige virksomhedsstrategi, der har været implementeret med succes, er antallet af virksomhedsplaceringer steget markant over de sidste tre år og der arbejdes i dag meget systematisk i forhold til at indtænke virksomhedsplacering i alle opkvalificeringsfor-

løb. Derudover har de forskellige centre arbejdet med at få afsat de fornødne ressourcer og indført en systematisk tilgang til det virksomhedsopsøgende arbejde. Virksomhedsstrategien har synliggjort, hvad KKB's force er; at vi hurtigt kan servicere virksomheder, fortrinsvist indenfor servicebranchen, med primært ufaglært arbejdskraft.

Den nuværende strategi skal ses i forlængelse af den nuværende indsats. En af hovedudfordringerne er bl.a., at KKB fremover skal rumme nye målgrupper og dermed skal tilpasse tilbudsviften. Dette nødvendiggør et behov for en mere systematisk tilgang i forhold til det endelige mål; at opkvalificere og dermed udsluse de ledige til arbejdsmarkedet. I den forbindelse skal der udvikles nye faglige og pædagogiske metoder og allerede eksisterende metoder og redskaber i virksomhedsindsatsen skal styrkes.

De overordnede mål for virksomhedsindsatsen er:

- At de ledige skal ud i ordinære job
- At der er tale om ordinær virksomhedsformidling
- At virksomheden har én indgang til kommunens jobformidling

Strategier for virksomhedsindsatsen

På baggrund af de overordnede krav og rammer kan de virksomhedsrettede strategier i beskæftigelsesindsatsen 2006 sammenfattes under følgende overskrifter:

- *En mere systematisk skabelse af nye kanaler til job, praktik og virksomhedssamarbejde. Indgåelse af nye samarbejdsaftaler.*
- *Et mere systematisk opkvalificeringsforløb af de ledige. Indsatsen skal målrettes så de nye grupper af ledige gøres mere arbejdsmarkedsparate. Der skal udarbejdes opkvalificeringsplaner i samarbejde med virksomhederne.*
- *En mere effektiv fastholdelse af ledige på arbejdsmarkedet. Dette via et styrket afklaringsforløb af den enkelte, bedre forberedelse af den enkelte og øget målretning af opkvalificeringsforløbene.*
- *En mere systematisk brug af/samt udvikling af mentorordning.*
- *En øget afstemning mellem virksomhedernes forventninger og de ledige der er i KKB. Der skal fokus på gabet mellem de lediges kompetencer og virksomhedernes krav så udslusningsniveauet til arbejdsmarkedet kan fastholdes.*
- *Et øget samarbejde med uddannelsesområdet mhp. at supplere og understøtte virksomhedsstrategien. Der skal øget fokus på at systematisere krav og muligheder i det ordinære uddannelsessystem både ifht. reelle kompetencer og brancheområder.*
- *En styrket kompetencestrategi i forhold til virksomhedskontrakten. Øget fokus på medarbejdernes kompetence- og metodeudvikling i det virksomhedsrettede arbejde.*

Uddannelsesindsatsen

KKB har en lang erfaring ifht. at understøtte og opkvalificere de ledige i forhold til mere generelle uddannelses tiltag og at arbejde med en række målgrupper med ingen eller afbrudte uddannelsesforløb. Det hidtidige arbejde i beskæftigelsesindsatsen har vist, at det er muligt at etablere tilbud, der medfører, at ledige efterfølgende kan gennemføre en kompetencegivende uddannelse.

Fokus i den nuværende uddannelsesindsats indebærer;

- dels afdækning af branchespecifikke kompetencekrav og tilsvarende ressourcer hos de ledige
- dels mere "almene" krav og ressourcer i forhold til at kunne gennemgå et uddannelsesforløb generelt (f.eks. studieteknik, læsetræning og samfundsforståelse)

Uddannelsesstrategien for 2006 skal ses i forlængelse af den nuværende indsats. De nye udfordringer er bl.a., at imødekomme krav om øget og mere forpligtende samarbejde med uddannelsesinstitutionerne. Derudover er en styrkelse af målgruppen afgørende, da en del unge vender tilbage til beskæftigelsesindsatsen efter at være påbegyndt uddannelse. Gruppen har dermed en væsentlig risiko for langtidsledighed, idet de både mangler uddannelse og kvalifikationer, som matcher arbejdsmarkedets behov. Der kræves en vedholdende indsats overfor denne gruppe, hvis de unge skal have mulighed for at fastholde en uddannelse.

I forhold til gruppen af unge, der ofte har en mangelfuld skolegang, manglende kvalifikationer og mangel på andre grundlæggende studiekompetencer skal der arbejdes med at etablere generelt kompenserende tiltag i forhold til uddannelsessystemet i form af læse- og stavetræning, regning, samfundsforståelse mm. Udgangspunktet er, at der i forhold til generelle "studiekompetencer" er et indsatsmæssigt tomrum mellem skolesystemet og de erhvervsrettede uddannelser, som KKB kan medvirke til at udfylde.

På den anden side er der økonomiske og ressourcemæssige begrænsninger i forhold til, hvor langt manglende almene kompetencer kan kompenseres af beskæftigelsesindsatsen alene. Derfor er det vigtigt, at der arbejdes hen imod en tættere tilknytning til det almindelige uddannelsessystem, således at der opnås en større rummelighed i både beskæftigelsesindsatsen og det almindelige uddannelsessystem.

De overordnede mål for uddannelsesindsatsen er:

- At tilrettelægge tilbud i KKB efter behovene i brancher og uddannelsessystemet, og dermed sikre en mere målrettet udslusning til erhvervsuddannelsessystemet.
- At ledige med behov for en længerevarende opkvalificeringsindsats, får beskrevet hvilke reelle kompetencer de har opnået i

KKB. Desuden forbedres de almene forudsætninger, og der arbejdes med motivation.

Strategier for uddannelsesindsatsen

De overordnede strategier for uddannelsesindsatsen 2006 kan sammenfattes under følgende punkter:

- *Udbygning af et mere systemiseret samarbejde med relevante uddannelsesinstitutioner med det formål, at flere bliver i stand til at frekventere det ordinære system på normale vilkår. Desuden samarbejde i forhold til eks. brobygningsforløb, mentorordninger og støttende undervisning.*
- *Udvikling af generelle faglige kurser samt fortsat udvikling af brancherettede kurser inden for KKB's brancher. Målet er en bedre motivation og faglig opkvalificering der skal ruste den ledige til de boglige og teoretiske krav der stilles i uddannelsessystemet.*
- *En systematisk udvikling af fagligt konkrete tilbud rettet mod branche- og uddannelsesspecifikke behov.*
- *En systematisk afdækning af den enkelte lediges realkompetencer både i forhold til uddannelse og arbejde. Målet er, at de opnåede kompetencer dokumenteres i en anerkendt form.*
- *En videreudvikling af samarbejdsformer og aftaler med virksomheder, der er med til at sikre både en faglig og branchemæssig relevant opkvalificering af de ledige.*